

ب

قرار لجنة المناقشة

نوقشت هذه الرسالة الإعجاز البياني والتشريعي في آيات الحدود (الحرية ، السرقة ، الزنا ، القذف ، اللعان) وأجيزت بتاريخ ٢٠٠٥/١١/٣٠

أعضاء لجنة المناقشة

التوقيع

.....
.....

الأستاذ الدكتور مصطفى المشني ، مشرفاً
أستاذ التفسير / كلية الشريعة

.....
.....

الأستاذ الدكتور أحمد خالد شكري ، عضواً
أستاذ التفسير / كلية الشريعة

.....
.....

الدكتور أمين محمد المناسية ، عضواً
أستاذ مشارك تفسير / كلية الشريعة

.....
.....

الدكتور سامي عطا حسن ، عضواً
أستاذ مساعد تفسير (جامعة آل البيت)

تعتمد كلية الدراسات العليا
هذه النسخة من الرسالة
التوقيع..... التاريخ.../.../...

الإعجاز البياني والتشريحي في آيات الحدود

(المحرابة، السرقة، الزنا، القذف، اللعان)

الجامعة الأردنية
نموذج التفويض

أنا الطالبة جيهان محمد حسن العيشات

أفوض الجامعة الأردنية بتزويد نسخ من رسالتي للمكتبات أو المؤسسات أو
الهيئات أو الأشخاص عند طلبها.

التوقيع:
التاريخ: ٢٠٠٥ / ١٢ / ١٨

قرار لجنة المناقشة

نوقشت هذه الرسالة الإعجاز البياني والتشريعي في آيات الحدود (الحرية ، السرقة ، الزنا ، القذف ، اللعان) وأجيزت بتاريخ ٢٠٠٥/١١/٣٠

التوقيع

أعضاء لجنة المناقشة

الأستاذ الدكتور مصطفى المشني ، مشرفاً
أستاذ التفسير / كلية الشريعة

الأستاذ الدكتور أحمد خالد شكري ، عضواً
أستاذ التفسير / كلية الشريعة

الدكتور أمين محمد المناسية ، عضواً
أستاذ مشارك تفسير / كلية الشريعة

الدكتور سامي عطا حسن ، عضواً
أستاذ مساعد تفسير (جامعة آل البيت)

تعتمد كلية الدراسات العليا
هذه النسخة من الرسالة
التوقيع ..... التاريخ ١٨/١١/٢٠٠٥

- -

.

.

)

-

.

- (

الإعجاز اليباني والتشريحي في آيات الحدود

(المحرابة، السرقة، الزنا، القذف، اللعان)

)

(

}⟨

⟩:

{

}⟨

⟩:

{

⟩:

{

}⟨

:

:

--

--

)

{ - }<

{ }<)

( )

--

.{ }« »

.

: :

قال تعالى: ﴿ إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِّنْ خَلْفٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ۚ ذَٰلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا ۗ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٦﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ ۗ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٧﴾ ﴾

{سورة المائدة}

:

:

:

":

﴿

:

( )ⁿ

( )

.

( )

◀ ▶ " :

:

( )ⁿ

" :

( )ⁿ

" :

( )ⁿ

( )

( )

:( ) .( )

. - /

. /

. /

/

/

. /

. /

. /

( )

( )

( )

( )

( )

--

: :

> !!

{ }.<

":

.() "

>

-

{ }<

-

-

.-

.

.()

> :

{ }<

_____

. / ()

. / ()

- -

( )

/

/

( )

/

:

⟨

:

⟩:

⟩

{ - }⟨

:

⟨ ⟩

:

( )

( )

( )

⟨ ⟩

:

!!

"

":

⟨

⟩:

:

( )⟨

⟩:

:

/

/

( )

/

/

( )

/

( )

/

( )

: ( ) ( ) :

( )

:

:

:

-

⊗

} ( ) :

.{

:

-

.

:

-

( )

":

( )

( ) "

":

( ) "

" "

):

_____

. ( )

/ ( )

/ ( )

/

. / ( )

. / ( )

( )

( )

":

( ) "

(

):

"

( ) "

":

( ) "

" "

{ - } (

):

:

" "

_____

- . / ( )
- . / ( )
- . / ( )
- . / ( )
- . / ( )

- -

)

(

:

( )

:

( )

:

:

-

-

..

.

/

_____

/

( )

. /

( ) "

:

( )

( )

"

( ) "

" :

( ) "

"

"

( )

/

( )

. /

/

( )

. /

( )

. /

( )

. /

( )

. /

( )

- -

( )

: " :

:

( ) "

" :

-

-

( ) "

:

( )

"

( )

:

( ) "

. / ( )

. - / ( )

. ( )

. / ( )

: ( )

( )

. / ( )

":

."()

-

."()

⟨

⟩

."()

-

-

_____

/ ()

." /

." / - - ()

." / ()

( )

« » "

( )"

( )

"

( )"

( )

"

( ) "

./ / ( )

:

./ / ( )

( )

{ }"

":

":

/

."

./ / ( )

- -

( )

...

( )

"

( ) "

- -

( )

- -

( )

_____

. / ( )

. - / ( )

. / ( )

) / ( )

" : (

. { } "

. / .

. - / ( )

- -

.
)

{ } (

:

!

.

.

" (

)

( ) "

. /

( )

- -

:

( )

" : ( )

( ) ...

:

( )

( )

"

( )

" :

..

/

/

/

( )

/

/

.

/

( )

.

/

( )

- -

.

( ) "

" :

:

:

-

-

:

) ....

. ( ) { } <

. - / ( )

. ( )

- -

:

قال تعالى: ﴿ وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جِزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِّنَ

اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٨﴾ فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ

عَلَيْهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٩﴾ { سورة المائدة }

:

: :

- -

: "

: .

{ } « » :

- -

:

:

. ( ) "

. ( )

. ( )

" :

-

-

" :

. ( ) "

. / ( )

. / ( )

. / / ( )

. / ( )

:

:

◀ : ▶

":

."

:

-

:

."

-

:

."

-

."

."

":

( )

."

_____

./ / ( )

./ / ( )

./ / ( )

: : ( )

- : .

./ / / ( )

/ / ( )

◀ ▶ :

:

( )

:

":

( )

"

( ) :

"

( )"

( )

:

"

" ( ) ( )

:

:

▶

( ) { } ◀

":

:

":

"

":

( )"

...

/ ( )

/ ( )

/ ( )

/ / ( )

/ ( )

/ ( )

- -

.(< > :
"

( )"

:

: -

: -

( )

(< >)

(< >)

: -

" "

: -

:

:

:

:

:

:

...

( )

. / ( )

( )

( )

" " :

( ) :

( )

( )

( )

;( )

./ / ( )

./ / ( )

./ ( )

: / ( )

( )

( ) :

:

"

:

( )"

:

"

( )

( )"

" :

( )"

:

" :

( )"

" :

:

. / ( )

. / ( )

: . : ( )

. - /

/ ( )

/ ( )

/ ( )

- -

...

( )

"

( )

- -

-

-

" :

- / ( )

/ ( )

- -

( )"

( )

:

"

..

...

/

( )

!

.

.

.

-

-

.

.

:

.

!

:

!

.

.

.

.

.

.

.

-

.

.

.

-

- -

( )

":

( )

:

:

( )

◀

▶

-

-

"

.

:

.

:

( )

- /

( )

/

( )

/

( )

/

( )

- -

“ ”
( )

“ ” “ ”
( ) ( )
( ) “ : “ ”
: ( ) : .
( )
”

.. ..
( )

◀ ▶

( )
◀ ▶ :
( )

/ ( )
/ ( )
/ ( )
/ ( )
/ ( )
/ ( )

- -

( )

› :

◀

{ }

/

( )

:

قال تعالى: ﴿ الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُم بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴾ ﴿ الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴾ { سورة النور }.

:

﴾
{ }﴿

-

-

﴿ : ﴾ { }

:

- -

.

- -

.

( ) "

" :

" :

( ) "

-

-

{ } ( )

( ) ...

:

:

_____

. / ( )

. / ( )

. / ( )

):

{ } (

{ } ( )

:

( ) :

" :

( ) "

( ) ( )

( )

: ( )

/ ( )

/ ( )

/ ( )

- -

:

:

":

: .

( )

( )

{ } ( ) :

( )

- -

( )

:

( )

( )

( )

: ( )

:

_____

. /

. / ( )

/ ( )

. / ( )

/ ( )

. /

. / ( )

» :

( )

:

{ } «

»

( ) »

( )

» ( )

( ) »

( )

» :

( )

( ) »

( )

( ) «

»

:

/

/

( )

/

( )

( )

/

( )

( )

/

/

( )

/

/

/

( )

/

( )

/

( )

- - -

{ } ( )

( )

( )

( )

( )

.. " :

( )

:

:

":

( )

:

_____

/ ( )

/ ( )

/ ( )

( )

( )

( )

/ ( )

- -

" :

( ) "

◀

▶

"

:

( )

( ) "

:

( )

:

( )

- -

( )

. / ( )

. / ( )

/ / ( )

. /

. / ( )

/ / ( )

. /

.(

)

()

:

()

" ()

()"

()

()

:

()

" :

:

:

:

. /

/

()

. /

()

. /

/

()

. /

/

()

. /

()

/

/

()

. /

. /

/

()

- -

:

( ) "

( )

" :

( ) "

( )

"

( ) "

( )

"

( ) "

" ( ) "

" :

( ) "

( ) "

:

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

/

/

/

/

":

( )"

( )

)

.)

( )

( )

( )

_____

. / ( )

. ( )

. ( )

/ - / ( )

: . /

(/)

( ) .

(/) .

- -

" :

( ) "

" :

:

..

...

( ) " ...

( )

:

"

:

( )

(

)

./ /

( )

./ /

( )

./ /

/

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

)

( )

":

(

( )

( )"

( )

> :

( )

.<

><

. - - /

( )

. /

( )

.

( )

.

( )

. /

/

( )

. /

( )

.

( )

.

( )

- -

" ( ) "

( ) "

( )

( )

( )

( )

. / ( )

. / ( )

. / ( )

- -

( )

( )

"

: ( )

. ( )

- -

( ) "

.

.

( )

- -

: :

.

.

.

:

:

:

":

()." "

( )

.

.( )

( )

( )

( )

:

"

( ) "

( )

( )

:

( )

( )

:

( )

!!

"

( )

( )

( )

( )

( )

- -

..

..

..

" "

» !!

.() { } «

" :

..

.() "

.()

. - . ()
 . - . ()
 . . ()

- -

:

:

"

. ( ) "

. ( )

!!

. ( )

:

..

"

. ( ) "

( )

( )

( )

( )

- -

..

( )

- -

) :

- } (

( ) {

!

( )

:

:

( )

( )

( )

-

( )

":

..

( )"

( )

":

( )"

:

:

:

:

( )

( )

( )

( )

( )

.. /

.

()

.

":

/

() "

!!

:

:

()

:

:

()

()

()

. ( ) !!

/

" : "

" "

( ) "

( )

( )

- -

.

.

. ( )

!

◀

▶ :

{ }

.

( )

:

قال تعالى: ﴿ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ

فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤١﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٤٢﴾ ﴾ {سورة النور}.

﴾ :

﴿

. { }

( )

﴿

﴾ :

. { }

( )

- -

: :
( )

( )
"

( ) "

" :

( ) "

/	/	( )
		/
	/	( )
	/	( )
	/	( )

:

{ } ( )

:

) :

:

" "

:

.

:

( )

" :

:

( ) (

) (

) :

( )

...

:

( )

.

" :

( ) "

:

) :

:

( )

...

" :

( ) "

:

( )

( )

( )

/

/

( )

/

( )

/

/

( )

- - -

◀ : " :

▶ :

{ }◀

.() "

- -

.{ }◀

▶

()

. :
:()

:
:

:

:

◀ ▶

◀ ▶

◀ ▶

()

()

()

()

. / / / /

- -

◀ ▶

:

" ()

()

()"

()

()

:

◀

▶

()

()

:

{ } ◀

▶ :

()

- -

()

/

_____

/

()

/

()

.

()

/

/

()

/

()

.

/

()

/

/

()

/

/

/

()

- -

: :

( )

:
( )

( )

( )

⊗

( )

( )

- -

( )

. - / ( )

/ - / ( )

. / / ( )

. / ( )

. / ( )

. / / ( )

( ) ( )

" "

" "

( )

"

( ) "

( )

"

( ) "

◀

▶

:

( )

( )

◀ ( ) ▶

_____

. / ( )

. / ( )

. / ( )

. / ( )

. / ( )

. / ( )

( )

" :

:

( ) "

◀ ▶

( )

( )

( ) "

...

" :

/

/

( )

/

- /

/

( )

/

( )

/

/

( )

/

" :

( )

.( )

( ) " ..

- -

( ) "

( ) "

( ) ( )

(

) :

( )

( )

( ) { : }

( )

" :

-

( ) "

-

( )

:

:

( )

-

-

. / ( )

. / ( )

. / / ( )

. / ( )

. ( )

/ / ( )

. / /

- -

.

.

:

.

:

-

-

( )

( )

" : ( )

.

:

( ) "

◀ ▶

. /

/ ( )

. / ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

":

..

( ) "

◀

▶

/

/

( )

/

.

( )

.

( )

.

/

/

( )

( )

.

/

( )

( )

( )

( )

- .

-

" : " :
- - ( ) "

" :

( )

:

: :

:

( )

:

. /
. /
. /
. /
/

/ ( )
/ ( )
/ ( )
/ ( )
/ ( )
/ ( )
/ ( )
/ ( )

" ( )

. ( ) "

( )

. ( )

( )

◀ ▶

. ( )

. ( )

( )

:

▶ :

. ( )

. {

} ◀

" :

-

-

!

. / ( )

. ( )

/ ( )

. / ( )

. ( )

. ( )

- -

.

!

.

..

...

( ) "

.

. /

( )

المبحث الثالث: آيات حد اللعان:

قال تعالى: ﴿ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَدَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦١﴾ وَالْخَمِيسَةَ أَنْ لَعَنَتِ اللَّهُ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٦٢﴾ وَيَدْرُؤُا عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٦٣﴾ وَالْخَمِيسَةَ أَنْ غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ﴿٦٥﴾ ﴾

{سورة النور}.

{ } ﴿

﴾

» ( )

...

/

( )

" :

( ) "

" :

:

: 𐤀𐤁𐤃

. 𐤀𐤁𐤃

: .

: 𐤀𐤁𐤃

:

𐤀𐤁𐤃

: 𐤀𐤁𐤃

:

𐤀𐤁𐤃

.

: 𐤀𐤁𐤃

( ) "

𐤀𐤁𐤃

𐤀𐤁𐤃

" :

: .

: 𐤀𐤁𐤃

:

: 𐤀𐤁𐤃

◀

▶

(:)

▶

:

𐤀𐤁𐤃

𐤀𐤁𐤃

.

:

:

:

𐤀𐤁𐤃

_____

. / ( )

( ) ▶

( )

. ( )

- -

: 2

( ) "

:

:

( )

" :

( ) "

( )

.( ) ( )

( )

./

/

/

( )

./

( )

./

( )

- -

:

:

◀ ▶

:

( )

( )

" :

:

⋮

"

( )

" :

-

-

◀ ▶

:

:

:

:

_____

. / ( )

. / ( )

. / ( )

.

( ) "

.

( )

( ) "

:

( )

( )

( )

- / ( )

/ / ( )

( )

/ ( )

. / ( )

( )

- -

( )

( )

( )

» »

- -

( ) « » :

»

»

( )

» :

»

»

( ) »

( )

( )

_____

( )

. / ( )

. / ( )

. / ( )

. / ( )

( ) "

( )

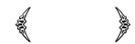
( )

: ( )

( ) :

( )

):

/

. / ( )

/ ( )

. / ( )

. / ( )

/ ( )

( )

- -

(:)

( ) - " " ( )

( )

( ) :

: -

( ) - -

( )

( )

( )

/ / ( )

. / /

. / / ( )

. / / ( )

. / / ( )

. / / ( )

. / / ( )

. / / ( )

. / / ( )

( )

( )

( )

( )

{ } ( )

( )

( )

:

( )

( )

( )

( )

( )

( )

:

.()

.()

":

.() "

»:

.()

( )

":

.{ }«

.()

:

.	/		( )
.	.	/	( )
.	/		( )
.	/		( )
.	/		( )

- -

( )

( )

- -

( )

{ }◀

▶

▶ :

.{ }◀

. / ( )

. / ( )

. ( )

.

.{

}

}

.{

}.

- -

-:

( ) .(:) -

. (:)

.(:) -

(:) ( )

.(-)

( ) .(:) -

.(-)

.(:) -

(:) ( )

.(-)

( ) .(-) -

( ) : .(-) -

.(:) -

(:) ( )

.(-)

(.) ( ) .( ) -

.(-)

- -

- - : .(-) -

.

:) ( ) .( ) -

.(-) (

( ) .(:) -

.(-) (:)

( ) .(-) -

.

.(:) -

(: :) ( )

.(-)

.( ) -

. (:) ( )

: .(:) -

( )

.(-)

) .(:) -

(:) ( ) (

.(-)

.(-) -

. ( )

( ) .( ) -
. (-) (:)
) .( ) -
.(-) (:) (
.(-) -
. (:)
( ) .(:) -
.(-) (. :)
.(-) -
.
.(:) -
:) ( )
. (-) (
:) ( ) .(:) -
.(-) (
( ) .(-) -
.
. ( ) . -
.(:) -
(:) ( )
.(-)

- -

.( ) -

(:) ( )

.(-)

) .(:) -

.(-) (:) (

.(-) -

(:) ( ) .( ) -

.(-) -

.(-) -

( )

.(:) -

: ( )

.(-)

( ) .(-) -

( ) .(-) -

.( ) -

-) (:) ( )

.(

) .(:) -

.(-) (

( ) .(-) -

.( ) -

: .(-) -

( )

( ) (:) -

.(-) (:)

.( ) -

(:) ( )

.( )

.(-) -

( )

.(-) -
 . ( )
 ( ) .(:) -
 .(-) (:)
) " " .( ) -
 .(-) (:)
 :) ( ) .(:) -
 . (:)
 (:)
 .(-)
) .(:) -
 .(-) (:) (:)
) (:) -
 .( ) (. :) (:)
 . .(-) -
 .(:) -
) (:) ( )
 .(-

.(:) -

(:) ( )

.(-)

.(:) -

(:)

-) (:) ( )

.(

. .(-) -

) ( ) (:) -

.(-) (:

. . -

( ) .(:) -

.(-)

.(:) -

.( ) (:) ( )

. .( ) -

.( ) -

. . -

) .(:) -

(

- -

.(:) -

.(-) (:) ( )

. (-) -

.(:) -

.(-) (:) ( )

: (-) -

.

- -

Miraculous Statements and Legislative of Punitive
Quranic Versus

" Animosity, theft, Adultery, defaming and domestic
Vulgarity"

By

Jeehan Aishat

Supervisor

Dr. Mustafa al-Mashny

Abstrac

This study tackles a range of the sharia prescribed penalty respectively namely: The verses of brigandage; the defamation, adultery, imprecation (cursing out) followed by a study of these verses in respect of their related occasion and their revelation reasons and the aspects of their miraculousness particularly their rhetoric eloquence and legislative form associated with deep focusing and concentration, with the view of knowing the Quran's miracle eloquence and legislation - wise and confirming this distinction over the positive legislations and laws laid by human beings that have regressed in front of Quranic legislations.